

Een verhaal afmaken

Taalhandeling:	Fictie
Schrijftaak:	Een verhaal afmaken
Lesdoel:	Leerlingen ervaren hoe je een goed verhaal schrijft.

Fictie	ervaarles
	instructieles
	oefenles
	oefenles

Nieuwsbegriponderwerp: Ebola

N.B. Niveau A en B Schrijven hebben sinds vorige week dezelfde handleiding.

Lees over het omgaan met verschillende niveaus in de lessen de uitleg op blz. 5.

Overzicht van lesactiviteiten

Les 1

- Introductie: Wat is je favoriete boek en waarom?
- Leerlingen lezen het begin van een verhaal en kiezen een hoofdpersoon.
- Leerlingen brainstormen in tweetallen.
- Leerlingen maken het verhaal af met de gekozen hoofdpersoon.

Les 2

- Leerlingen lezen in groepjes elkaars verhalen, en schrijven buikbare ideeën op.
- Klassegesprek: welke goede ideeën zijn er per groepje naar voren gekomen?
- De leerlingen krijgen de mogelijkheid hun verhaal te verbeteren.
- De definitieve versies worden gebundeld en eventueel verkocht aan ouders. Opbrengst gaat naar Afrika.

Vorbereiding

- Lees vooraf beide lessen door.

Handleiding Les 1

Materiaal

- Voor de leerlingen: opdrachtblad.
- Bladjes om de teksten op te schrijven.

Vooraf

- Zorg ervoor dat u de aantekeningen op het digibord (opdracht 1) op kunt slaan voor les 2.

OPDRACHT 1 Wat is je favoriete boek en waarom?

1. Vraag de leerlingen wat hun favoriete boek is en vraag door naar wat het boek zo leuk/spannend/interessant maakt.
2. Noteer op het digibord kenmerken als: er gebeuren spannende dingen, er zitten grapjes in, je kunt je goed inleven in de hoofdpersoon, je ziet het verhaal helemaal voor je (beeldend beschreven) etc.

OPDRACHT 2 Voorbereiden: een hoofdpersoon kiezen

1. Blik terug op de Nieuwsbegriples en het filmpje over ebola.
2. Vertel de leerlingen dat u zo het begin van een verhaal over ebola gaat voorlezen en dat zij dit verhaal gaan afmaken. De leerlingen kiezen voor hun verhaal één hoofdpersoon (John, Greet of Jim).
'Alle verhalen gaan we bundelen en proberen te verkopen aan ouders. De opbrengst doneren we.' (Zie voor donatie-adressen blz. 4.)
Let op: het wordt een verhaal met een happy end. Er komt dus een oplossing voor de ebola-epidemie.
3. Lees het begin van het verhaal zoals dat op het opdrachtblad staat. (Niveau A en B zijn verschillend!)
4. Laat de leerlingen op hun opdrachtblad de drie vervolgzinnen lezen, elk over een andere hoofdpersoon (ook verschillend per niveau).
5. Geef hen tijd om een hoofdpersoon te kiezen.

OPDRACHT 3 Voor je gaat schrijven: brainstormen

Laat leerlingen in tweetallen (schrijfmaatjes) ideeën bedenken voor hun verhaal. Ze gebruiken hierbij het vragenlijstje in het leerlingmateriaal.

OPDRACHT 4 Schrijven: het verhaal afmaken

Laat de leerlingen (individueel) het verhaal afmaken. Wijs ze op het volgende:

- Begin je verhaal met de gegeven zinnen over jouw hoofdpersoon.
- Schrijf maximaal twee kantjes (op papier) of één kantje op de computer.
- Bedenk dat ouders je publiek zijn: zij gaan de verhalenbundel lezen en (hopelijk) kopen.
- Denk bij het schrijven van je verhaal aan de ideeën die je bij opdracht 3 bedacht/opgeschreven hebt en aan de aantekeningen op het digibord van opdracht 1.

Terugkijken

In de volgende les gaan we de verhalen lezen en de verhalenbundel maken.

Afronding

Maak afspraken over het eventueel verder afmaken van het verhaal, en over het printen en bewaren van de teksten.

Handleiding Les 2 Een verhaal afmaken

Materiaal

- Voor de leerlingen: opdrachtblad en het verhaal dat ze in les 1 geschreven hebben.

OPDRACHT 5 Ideeën halen uit verhalen van anderen

Leg uit wat de leerlingen gaan doen.

1. Ze gaan in groepjes van drie elkaar hun verhalen voorlezen.
2. Na elk verhaal bedenken ze: heeft het verhaal goede ideeën die ik zelf kan gebruiken? Leg zo nodig uit dat het om ideeën gaat, niet om over te nemen tekstdelen.
3. Ze noteren de goede ideeën op hun werkblad. (A: één idee bij de twee teksten, B: minstens twee ideeën.)

OPDRACHT 6 Goede ideeën bespreken

Geef een paar leerlingen de beurt om te vertellen welke goede ideeën uit andere verhalen ze in hun eigen verhaal willen gebruiken. Stel vragen zoals:

- Waarom denk je dat je verhaal daarmee beter wordt?
- Zullen de lezers (de ouders) je verhaal mooier vinden?
- Wat moet je aan het idee veranderen om het bij jouw verhaal te laten passen?

OPDRACHT 7 Verhaal verbeteren

1. Zeg de leerlingen dat ze hun verhaal kunnen verbeteren en definitief maken. Daarbij kunnen ze de goede ideeën gebruiken van opdracht 5.
2. Vestig ook de aandacht op het publiek: hun ouders die de bundel moeten kopen.
3. De leerlingen maken de definitieve versie van hun verhaal.

OPDRACHT 8 Terugkijken: het schrijven bespreken

Bespreek met de leerlingen: Hebben ze hun verhaal kunnen verbeteren? Wat hebben ze vooral geleerd over het schrijven van een goed verhaal?

Afronding

1. Spreek af:
 - Hoe en wanneer u met de leerlingen de verhalenbundel maakt.
 - Hoe en wanneer u met de leerlingen de verkoop en het geld doneren regelt.
2. Laat de leerlingen de opdrachten en hun werk opbergen in hun map.
3. Geef de leerlingen een compliment voor hun inzet.

Doneren kan bijvoorbeeld bij:

- Artsen zonder grenzen www.artsenzondergrenzen.nl/
- SOS Kinderdorpen www.soskinderdorpen.nl/
- Rode Kruis, zie www.rodekruis.nl/actueel/nieuws/meer-hulp-voor-bestrijding-van-ebola

Verschillen in de lessen tussen niveau A en B

	B	A
Verhaalfragment	Ander verhaal dan A	Ander verhaal dan B
Opdrachtblad	Taalgebruik groep 7/8	Taalgebruik groep 5/6
Tekstniveau	Dit is een ervarles, waarin we geen specifieke eisen aan de tekst stellen	Zie B.

Niveaus bij Nieuwsbegrip Schrijven

Verschillen tussen leerlingen kunnen op het gebied van schrijfvaardigheid groot zijn. In de Nieuwsbegrip schrijflessen gaan we hier op de volgende manieren mee om:

- Niveau A en B hebben **verschillende opdrachtbladen**. De instructies zijn op niveau A eenvoudiger geformuleerd en opdrachten kunnen eenvoudiger zijn dan bij B.
- A en B hebben **dezelfde handleiding**. De schrijftaak en de lesopbouw is op beide niveaus hetzelfde. Soms geeft de handleiding aan wat het verschil is tussen A en B.
- Aan leerlingen uit groep 5-6 stelt u **andere eisen** dan aan leerlingen in groep 7-8 waar het gaat om de kwaliteit van hun tekst. Deze eisen vindt u terug in de rubrics: niveau A presteert op 3 en 4, B presteert op 1 en 2. Rubrics zijn opgenomen in instructie- en oefenlessen, niet in ervarlessen.
- Manieren om te **differentiëren** tussen zwakkere en sterkere leerlingen zijn: **sterkere leerlingen** laat u verschillende stappen binnen een opdracht of over opdrachten heen zelfstandig doen, **zwakkere leerlingen** begeleidt u van stap naar stap, eventueel aan de instructietafel.